

KÚRIA

Bfv.I.812/2017/6. szám

A Kúria Budapesten, a 2017. év október hó 31. napján tartott tanácsülésen meghozta a következő

v é g z é s t:

A foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétsége miatt folyamatban volt büntetőügyben az I. rendű terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálv a Kecskeméti Járásbíróság 5.B.1268/2013/27. számú ítéletét, illetőleg a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.128/2016/5. számú végzését hatályában fenntartja.

A végzés ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben sem az indítványozó, sem azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

I n d o k o l á s

A Kecskeméti Járásbíróság a 2016. január 15. napján kihirdetett, és a Kecskeméti Törvényszék 2.Bf.128/2016/5. számú végzése folytán 2016. október 11. napján jogerős 5.B.1268/2013/27. számú ítéletével az I. rendű terheltet bűnösnek mondta ki foglalkozás körében elkövetett gondatlan veszélyeztetés vétségében [1978. évi IV. törvény 171. § (1) bekezdés], ezért öt két évre próbára bocsátotta. Rendelkezett továbbá a járulékos kérdésekről.

A jogerős határozatok ellen az I. rendű terhelt védője terjesztett elő a Be. 416. § (1) bekezdésének a) pontjára hivatkozva, felülvizsgálati indítványt.

Indokai szerint az eljáró bíróságok a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapították meg a terhelt bűnösségét, mert az I. rendű terhelt nem szegett meg olyan foglalkozási szabályt, amely a sértett sérüléséhez vezetett.

Álláspontja szerint az I. rendű terhelt nem szegett foglalkozási szabályt, amikor a feladat elvégzésére nem alkalmas munkavállalót jelölt ki, mert a vonatkozó jogszabályok szerint **a II. rendű**

terheltnek - aki nem rendelkezett lakott területre érvényes motorfűrész-kezelő vizsgával - nem volt szüksége ilyen képesítésre a darabolás gallyazáshoz. Amíg az I. rendű terhelt a helyszínen tartózkodott, fel sem merült annak a lehetősége, hogy a balesetet okozó faág levétele egyben, fakivágásnak minősülő művelettel történik meg, az I. rendű terhelt sem **a II. rendű terheltnek**, sem a sértettnek nem rendelt el fakivágást, feladatuk kizárólag gallyazás volt, amikor a nevezettek úgy döntöttek, hogy fakivágást folytatnak, az kizárólag a saját elhatározásukból történt, akkor már nem az I. rendű terhelt volt a munkavezető, hanem a földön **T.1. tanú**, az emelőkosárban pedig a sértett.

Másrészről vitatta azt az elsőfokú bíróság által tett megállapítást, miszerint a munkához szükség lett volna a magasabb szintű motorfűrész-kezelői képesítésre, mivel álláspontja szerint a baleset helyszíne nem volt lakott terület, hanem lakatlan természetvédelmi terület, azt pedig, hogy az emelőkosárra zuhanó faág korhadt volt, még az azt közvetlen közelről látó **II. rendű terhelt** sem észlelte. Így tehát az I. rendű terhelt nem volt abban a helyzetben, hogy ezt a körülményt felismerje, és ennek megfelelően cselekedjen.

Ezen kívül álláspontja szerint a **II. rendű terhelt** képesítése vagy annak hiánya nincs okozati összefüggésben a bekövetkezett balesettel, mivel e terhelt maga felett vágva a fát, alapszabályt sértett meg. Ez egyébként nagyban felróható a sértettnek, aki hibásan a levágandó faág alá pozícionálta az emelőkosarat. A sértett ezzel megszegte az Emelőgép Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 47/1999. (VIII. 4.) GM rendelet III. Fejezetének 5.4.8. pontjában, valamint a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről szóló 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet 39. § (1) bekezdésében foglalt foglalkozási szabályokat. A közvetlen veszélyhelyzetet pedig a sértett e szabályszegései idézték elő, amikor az I. rendű terhelt már nem is volt a helyszínen.

Megítélése szerint tévedtek az eljáró bíróságok, amikor azt állapították meg, hogy az I. rendű terhelt jogosulatlanul adta át a munkairányítói feladatokat a sértettnek, aki az önkormányzattal munkaviszonyban álló dolgozók felett ezt a feladatot szóbeli vagy írásbeli megállapodás alapján láthatta volna el. A védő álláspontja szerint ilyen megállapodás - ráutaló magatartás formájában - létezett, ezt bizonyítja, hogy az I. rendű terhelt távozását követően a sértett volt az, aki vágásirányítói cselekményeket végzett, majd elhatározta, hogy nem az I. rendű terhelt által előírt módszerrel folytatja tovább a munkát.

Kifogásolta azt is, hogy az eljáró bíróságok elfogadták azt a szakértői megállapítást, miszerint a vágás irányítójaként az I.

rendű terheltnék a teljes munkafolyamat alatt a helyszínen kellett volna maradnia, és a vágás, illetve a döntés minden egyes mozzanatát figyelemmel kellett volna kísérnie. A védő véleménye szerint ha az I. rendű terhelte végig a helyszínen maradt volna, akkor is a védőtávolságon kívül kellett volna tartózkodnia, onnan pedig nem észlelhette volna a lombkoronában folyó munkát. A terhelte - összhangban a munkavédelemről szóló 1993. évi XCIII. törvény 60. § (4) bekezdésével és az Erdészeti Biztonsági Szabályzat kiadásáról szóló 15/1989. (X. 8.) MÉM rendelet 1.3. pontjával - bízta meg sértettet a munka irányításával.

A terhelte tehát szabályszerűen járt el, a helyettesítésére nem megállapodási, hanem kijelölési kötelezettsége volt, amelynek eleget tett, és alappal bízhatott abban, hogy távollétében az általa meghatározott módszerrel folytatják tovább a munkát. A felmerült akadályról őt nem tájékoztatták, ezzel megszegve a munkavédelmi törvény 60. § (1) bekezdés g) pontját, a II. rendű terhelte és a sértett a saját elhatározásukból tértek át más módszerű munkára.

Összességében a védő álláspontja szerint az I. rendű terhelte nem követett el olyan foglalkozási szabályszegést amely okozati összefüggésben állt a bekövetkezett testi sérüléssel. A baleset kifejezetten azért következett be, mert a II. rendű terhelte és a sértett az I. rendű terhelte utasításait figyelmen kívül hagyták, és az általa meghatározott módszer helyett egy más, balesetveszélyesebb módszer mellett döntöttek.

Ezért azt indítványozta, hogy a Kúria az eljáró bíróságok határozatait megváltoztatva, az I. rendű terhelte a foglalkozás körében elkövetett veszélyeztetés vétségének vádja alól mentse fel, a felülvizsgálati indítvány elbírálásáig pedig a határozat végrehajtását függeszse fel.

A Legfőbb Ügyészség a BF.886/2017/1. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt alaptalannak találta.

Álláspontja szerint az elsőfokú ítélet 5. oldalának harmadik és 6. oldalának első bekezdésében ismertetett szakértői vélemény alapján az elsőfokú bíróság helyesen rögzítette ítéletében a munkafolyamat során elkövetett szabályszegéseket, amelyek az I. rendű terhelte büntetőjogi felelősségét megalapozzák. Alapvető mulasztása abban állt, hogy a munkavégzés helyszínéről eltávozott, a munka irányítójaként pedig tévesen jelölte ki a sértettet. Mindazok a szabályszegések, amelyeket a távozását követően a további munkavállalók elkövettek, azzal lett volna elkerülhető, ha az I. rendű terhelte az előírásoknak megfelelően a helyszínen marad.

Ezért indítványozta, hogy a Kúria a felülvizsgálati indítványnak ne

adjon helyt, és a megtámadott határozatokat hatályukban tartsa fenn.

A Legfőbb Ügyészség átiratára az indítványozó írásbeli észrevételt tett, melyben a felülvizsgálati indítványában foglaltakat tartotta fenn.

-.-.-

A felülvizsgálati indítvány elbírálására a Kúria a Be. 424. § (1) bekezdése alapján tanácsulést tűzött ki, melyen a megtámadott határozatot a felülvizsgálati indítvánnyal érintett terhelt tekintetében a felülvizsgálati indítványban meghatározott ok alapján bírálta felül; emellett vizsgálta a Be. 423. § (5) bekezdésében meghatározott esetleges eljárási szabálysértéseket is, illet azonban nem észlelt.

Az indítványban foglaltak alapján a felülvizsgálat kisebb részben kizárt, egyébként nem alapos.

A Be. 423. § (1) bekezdése alapján felülvizsgálati eljárásban a jogerős határozatban megállapított tényállás az irányadó, ami a felülvizsgálati indítvánnyal nem támadható.

Ez azt jelenti, hogy felülvizsgálat során a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárt bíróságok által levont jogi következtetések - így a bűnösség megállapításának, és a cselekmény/ek jogi minősítésének - helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).

A felülvizsgálati eljárásban irányadó tényálláshoz tartoznak egyrészt mindazok a történeti tények, amelyek az ítéletben megállapításra kerültek, függetlenül attól, hogy ítéletszerkesztési hiba folytán esetlegesen nem a történeti tényállásban kerültek leírásra, hanem az indokolás más részében, így a bizonyítékok értékelése vagy a jogi indokolás körében (BH 2016.163.), másrészt minden olyan ténymegállapítás, amely elbírált bűncselekmény büntetőjogi megítélésénél jelentős (BH 2006.392.).

Erre is figyelemmel a felülvizsgálati indítvány 11-12. és 20-23. pontjaiban írtakkal a védő a bíróság által megállapított tényállást, illetve a tényállás megalapozottságát támadja, amikor a szakértői véleményt tévesnek minősíti, és azt rója fel az eljárt bíróságok tévedéseként, hogy a szakértői véleményben foglaltakat elfogadták ítélezésük alapjául.

Az eljárt bíróságok - a felülvizsgálati indítványban foglaltakkal szemben - helyesen állapították meg, hogy az I. rendű terhelt

megszegte az Erdészeti Biztonsági Szabályzat alábbi rendelkezéseit:

„1.3. Azokban az erdészeti tevékenységekben, amelyekben 2 vagy annál több fő dolgozik együtt, a munkát közvetlenül irányító vezetőt (a továbbiakban: munkavezető) kell megbízni. Ha a munkavezető a munkahelyről eltávozik, utólag bizonyíthatóan helyettest kell kijelölnie és azt a munkát továbbfolytatók tudomására kell hoznia.”

„1.6. Az erdészeti üzem területén a munkagépek vezetését, kezelését csak olyan dolgozók végezhetik, akik az adott rendeltetésű gépre a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítványt megszerezték, vagy megfelelő üzemi oktatásban részesültek és erről igazolást kaptak. A jogosítványhoz kötött gépkezelői munkaköröket és technológiákat a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítvány bevezetéséről és kiadásának szabályairól szóló miniszteri rendelet tartalmazza.”

„3.2.21. Vonalas létesítményektől (pl. erősáramú- és telefon légvezetéktől, közúttól, vasúttól), hídtól vagy egyéb műtárgytól - a kétszeres fmagasságot el nem érő távolságon belül - fadöntést csak legalább kétéves gyakorlattal rendelkező, az irányított döntést is begyakorolt munkás végezhet. Ilyen körülmények között fadöntés csak akkor végezhető, ha a vágásvezető a területen tartózkodik.”

„4.1. Fakitermelést lakott területen 1991. január 1-jétől csak olyan legalább 2 éves szakmai gyakorlattal rendelkező fakitermelő szakmunkás végezhet, aki hatósági vizsgabizottság előtt eredményes vizsgát tett a „fakitermelés lakott területen” tanfolyam tananyagából. Ezt a képesítést be kell vezetni a mezőgazdasági és erdészeti gépkezelői jogosítványba.”

Az I. rendű terhelt azzal a magatartásával, hogy a munka irányítójaként - vágásvezetőként - a helyszínt a vágási tevékenység közben elhagyta, és a vágás irányítójaként a sértettet jelölte ki, továbbá, hogy a II. rendű terhelt személyében olyan dolgozót jelölt ki a vágás elvégzésére, akinek erre a jogszabály szerinti képesítése nem volt meg, megteremtette annak a lehetőségét, hogy a II. rendű terhelt és a sértett további foglalkozási szabályokat megszegve eltérjen a munka elvégzésére vonatkozó eredeti utasítástól, és a baleset ennek következtében történt meg.

Ha az I. rendű terhelt nem szegi meg azt a kötelezettségét, hogy vágásirányítójaként mindvégig a helyszínen kell maradnia, észlelte volna, hogy a **II. rendű terhelt** és a sértett a részükre kiadott utasítástól eltér, így módja lett volna a közbeavatkozásra. Így tehát annyiban helytálló a védői álláspont, miszerint az I. rendű terhelt nem volt abban a helyzetben, hogy ezt a körülményt

felismerje, és ennek megfelelően cselekedjen; ez azonban éppen a terhelt mulasztására vezethető vissza.

Nem osztotta a Kúria a védő további érveit sem, ezért a védő által előterjesztett felülvizsgálati indítványnak nem adott helyt, és a Kecskeméti Járásbíróság, valamint a Kecskeméti Törvényszék megtámadott határozatait a Be. 426. §-a alapján hatályukban fenntartotta.

A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 3. §-ának (4) bekezdése, felülvizsgálatát pedig a Be. 416. § (4) bekezdésének b) pontja kizárja. Az esetleges újabb indítvánnyal kapcsolatos figyelmeztetés a Be. 418. §-ának (3) bekezdésén alapul azzal, hogy a Kúria - a Be. 421. §-ának (3) bekezdése szerinti feltételek fennállása esetén - az elutasító határozat hozatalát is mellőzheti.

Budapest, 2017. október 31.

Dr. Csák Zsolt s.k. a tanács elnöke, Dr. Soós László s.k. előadó bíró, Dr. Vaskuti András s.k. bíró

A kiadmány hitelül:
TóthLné
bírószági tisztviselő